

II. Sfera juridică

legee

II. Legal sphere

2.1. Activitatea legislativă

Activitatea AGEPI în domeniul legislativ s-a desfășurat în strânsă interacțiune cu evoluțiile din economia națională și din sistemul internațional de cooperare. Atenția principală a fost acordată perfecționării bazei juridice a protecției proprietății industriale, armonizării legislației naționale, compatibilității ei cu normele dreptului internațional. În acest scop AGEPI a colaborat intens cu organele Guvernului și Parlamentului, a conlucrat cu instituțiile vamale, procuratura, poliția economică, instanțele judecătorești.

Anul de bilanț s-a remarcat prin finalizarea procesului de aderare a Republicii Moldova la OMC. AGEPI a fost implicată direct în acest proces, având de la bun început misiunea de a realiza acțiunile de implementare a Acordului TRIPS. În acest scop la sfârșitul anului 1998 la AGEPI a fost creat un grup de lucru care pe parcursul a doi ani a desfășurat o activitate intensă în vederea armonizării legislației naționale cu prevederile Acordului TRIPS. Grupul de lucru a studiat detaliat legislația națională și internațională stabilind care acte legislative trebuie modificate, a pregătit și coordonat conținutul modificărilor necesare, a participat la rundele de consultări și negocieri din cadrul Consiliului TRIPS, OMC, OMPI. În proiectul de lege elaborat și prezentat Parlamentului, specialiștii AGEPI au propus armonizarea a 7 acte legislative ale Republicii Moldova. Prin Legea nr. 1079, adoptată la 23 iunie 2000, au fost modificate și completate: Codul de Procedură Civilă; Legea Viei și Vinului (nr. 131/1994); Legea cu privire la secretul comercial (nr. 171/1994); Legea privind brevetele de invenție (nr. 461/1995); Legea privind mărcile și denumirile de origine a produselor (nr. 588/1995); Legea privind protecția soiurilor de plante (nr. 915/1996) și Legea privind protecția desenelor și modelelor industriale (nr. 991/1996). Majoritatea modificărilor se referă la extinderea definițiilor obiectelor protecției, instituirea procedurii judecătorești de emitere a licențelor obligatorii neexclusive, revizuirea condițiilor de acordare a

2.1. Legislative activity

The legislative field of activity of the AGEPI in the year 2000 has been closely interacted with the developments in the national economy and international cooperation system. The main attention has been focused on the improvement of the legal basis of industrial property protection, harmonization of national legislation, compatibility thereof with the international law standards. For this purpose, the AGEPI has intensely cooperated with the Government and Parliament bodies, worked together with the Prosecutor's Office, customs, police and judicial authorities.

The year under review has been marked by the completion of accession process of the Republic of Moldova to the WTO. The AGEPI was directly involved in this process, having from the very beginning the mission to accomplish actions for implementation of the TRIPS Agreement. For this purpose a working group was created within the AGEPI at the close of 1998, which during two years has carried out an intense activity in the harmonization of national legislation with the provisions of the TRIPS Agreement. The working group has studied in detail the national and international legislation, establishing the legislative acts to be amended, prepared and coordinated the content of the appropriate amendments, participated in the consultation and negotiation rounds within the framework of the TRIPS Council, WTO, WIPO. In the draft law elaborated and submitted to the Parliament, the experts of the AGEPI have proposed the harmonization of 7 legislative acts of the Republic of Moldova. By Law No. 1079, adopted on June 23, 2000, there have been amended and completed: the Procedural Code; Vine and Wine Law (No 131/1994); Law on Trade Secret (No 171/1994); Law on Patents for Invention (No 461/1995); Law on Trademarks and Appellations of Origin (No 588/1995); Law on the Protection of Plant Varieties (No 915/1996) and Law on the Protection of Industrial Designs (No 991/1996). Most amendments refer to the extension of

protecției juridice, lărgirea normelor juridice referitoare la exploatarea mărcilor și denumirilor de origine a produselor și la răspunderea pentru folosirea ilicită a acestora. Elemente de noutate reprezintă și completările care reglementează protecția suplimentară a produselor farmaceutice, protecția mărcilor de certificare și a indicațiilor geografice, conceptul de marcă notorie.

În contextul participării Republicii Moldova la sistemul mondial de protecție a proprietății industriale, AGEPI a definitivat și a prezentat Parlamentului setul proiectelor de documente necesare pentru aderarea la Aranjamentul de la Lisabona privind protecția denumirilor de origine și înregistrarea lor internațională (1958) și Aranjamentul de la Madrid privind reprimarea indicațiilor de proveniență false sau înșelătoare aplicate pe produse (1891). În anul de referință au fost adoptate hotărârile pentru aderarea Republicii Moldova la ambele aranjamente, iar actele privind aderarea au fost prezentate Biroului Internațional al OMPI pentru depozitare.

O direcție importantă a activității echipei de juriști a AGEPI a constituit-o cooperarea cu diferite instanțe republicane în scopul eficientizării legislației din domeniile legate direct sau tangențial de protecția proprietății industriale. Un rezultat al acestei cooperări este proiectul unui capitol special, prezentat Parlamentului în vederea completării Codului Civil al Republicii Moldova. Capitolul este consacrat integral proprietății industriale și va avea o influență benefică asupra dezvoltării

object definitions, review of legal protection granting requirements, enlargement of legal standards relating to the exploitation of trademarks and appellations of origin and to responsibility for unfair use thereof. The elements of novelty also represent the completion governing the additional protection of pharmaceutical products, protection of certification trademarks and geographical indications, notion of well-known mark.

Within the participation context of the Republic of Moldova in the world industrial property protection system, the AGEPI has defined and submitted to the Parliament the necessary draft document set for the accession to the Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration (1958) and the Madrid Agreement for the Repression of False or Deceptive Indications of Source of Goods (1891). The decisions on the accession of the Republic of Moldova to both agreements have been adopted in the year under review and the acts on accession have been submitted to the WIPO International Bureau for deposition.

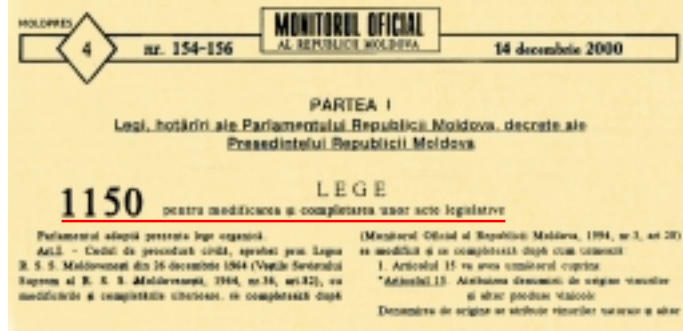
An important trend of activity of the legal staff of the AGEPI has constituted the cooperation with different republican courts with a view of improving the efficiency of the legislation in the fields directly or indirectly relating to the industrial property protection. The result of such cooperation is a special draft chapter, submitted to the Parliament, on the completion of the Code of Civil Law of the Republic of

sistemului ei de protecție. AGEPI a participat activ la coordonarea și avizarea a 15 proiecte de acte normative ale Republicii Moldova, inclusiv: proiectele de legi cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, organizarea activității de evaluare, comerțul electronic, fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, crearea Centrului Național al Tehnologiilor de Protecție; proiectul preliminar al Convenției privind jurisdicția și hotărârile judecătorești străine în probleme civile și comerciale; Conceptul sistemului național de identificare a mărfurilor și de control al fluxului de mărfuri; Planul de măsuri pentru asigurarea protecției pieței interne de produse nocive sau contrafăcute și alte documente.

În cadrul activității de consolidare a bazei juridice a sistemului național de protecție a proprietății industriale, la AGEPI a fost elaborat și implementat un șir de acte normative care au contribuit la optimizarea procedurilor legate de acordarea și menținere în vigoare a protecției. Printre acestea se numără regulamentele și ordinele referitoare la examinarea formală și preliminară a cererilor de brevet de invenție, protecția topografiilor circuitelor integrate, publicarea Buletinului Oficial de Proprietate Industrială, modificarea unor taxe aplicate pentru servicii, modificarea datelor în materialele cererilor și în registrele naționale, înregistrarea contractelor de cesiune a drepturilor de proprietate industrială. Ținându-se cont de faptul că la ora actuală AGEPI este unicul gestionar al registrelor naționale de cereri și titluri de protecție acordate pentru invenții, mărci de produse și servicii, denumiri de origine a produselor, desene și modele industriale, modele de utilitate, soiuri de plante, precum și al altor registre din domeniu, a fost instituită procedura de ținere a registrelor. Regulamentul aprobat stabilește modul de gestiune, termenele și responsabilitățile concrete și corespunde cerințelor Legii Republicii Moldova cu privire la registre.

În faza finală de coordonare cu autoritățile publice centrale și de specialitate se află

Moldova. The Chapter is fully dedicated to industrial property and will have a benefic impact on the development of its protection system. The AGEPI took an active part in the coordination and notification of 15 standard draft acts of the Republic of Moldova, including: draft laws on the adjustment of international private law relationships, organization of the valuation activity, electronic commerce, manufacture and commercialization of the ethyl alcohol and alcoholic products, creation of the National Protection Technology Center; Preliminary Draft Convention on Jurisdiction and Foreign Judgements in Civil and Commercial Matters; Draft of the National System for Identification of Goods and Control of Flood of Goods; Draft Measures for the Protection of Home Market From Harmful and Counterfeit Goods and other documents.

Within the framework of the activity for consolidation of legal basis of the national industrial property protection system, the AGEPI elaborated and implemented a series of standard and legislative acts, which contributed to the optimization of the protection granting and maintenance procedures. Among them we can mention the regulations and orders relating to the formal and preliminary examination of patent applications, protection of topographies of integrated circuits, publication of the Official Bulletin of Industrial Property, amendment of certain fees for services, amendment to data in the application documents and in the national registers, registration of the assignment agreements. Taking into consideration the fact that actually the AGEPI is the only administrator of the national registers of applications and titles of protection granted for inventions, trademarks, appellations of origin, industrial designs, utility models, plant varieties as well as other registers in the field, it has been instituted the

proiectul Regulamentului cu privire la reprezentanții în proprietatea industrială. Acesta va substitui Regulamentul provizoriu cu privire la mandatarii autorizați ai Republicii Moldova (adoptat în 1993), care actualmente este depășit în multe privințe și necesită o revizuire totală în conformitate cu legislația națională de proprietate industrială intrată în vigoare în 1993–2000 și cu tratatele internaționale la care țara noastră a aderat în aceeași perioadă. Noul act normativ urmărește în primul rând stabilirea procedurii de participare la litigiile legate de proprietatea industrială examinate în Comisia de Apel a AGEPI și/sau în instanțele de judecată. Astfel, sfera preocupărilor reprezentanților în proprietatea industrială se va extinde considerabil și va cuprinde atât activitatea de mandatar, cât și cea de avocat în proprietatea industrială (specializarea respectivă se va atribui în urma atestării și va fi înregistrată în Registrul Național al Reprezentanților în Proprietatea Industrială).

Agenda de lucru a Departamentului juridic a inclus în anul 2000 inițierea mai multor proiecte de acte normative orientate spre consolidarea cadrului juridic al protecției proprietății industriale. În luna decembrie, în stadiul de elaborare-coordonare erau:

- △ Regulamentul cu privire la stabilirea modului de recunoaștere a notorietății mărcilor (prevede reglementarea juridică a mărcilor notorii, condițiile și modul de

register keeping procedure. The approved Regulations establishes the administration mode, definite time limits and responsibilities and meets the requirements of the Law on Registers of the Republic of Moldova.

In its final stage of coordination with the central and specialty public authorities it is the Draft Regulation on Representatives in Industrial Property. The latter will replace the Provisional Regulations on Patent Attorneys of the Republic of Moldova (adopted in 1993), which now goes beyond many respects and needs overall revision in accordance with the national industrial property legislation, in force as from 1993–2000 and the international treaties to which our country acceded during this period. Firstly, the new legislative act has in its view establishment of the procedure for participation in the industrial property litigations examined with the Appeals Board of the AGEPI and/or the law courts. Thus, the concerns of the representatives in industrial property will considerably extend and will cover both the activity as patent attorneys and as lawyers in industrial property (the respective specialization will be assigned following the attestation and will be registered in the National Register of Representatives in Industrial Property).

The working agenda of the Legal Department included in the year 2000 the institution of more standard and legislative draft acts directed to the improvement of legal framework of industrial property protection. In December, at the elaboration-coordination stage were:

- △ Regulations on the Establishment of Trademark Notoriety Recognition Mode (provides for legal settlement of well-known marks, requirements and mode of identification of well-known marks, legal basis of protection thereof);
- △ Regulations on Service Invention (settles the relationships appearing between the employee, employer and other interested persons in the creation, patenting and exploitation process of service inventions);
- △ Regulations on Examination of Oppositions (establishes the procedure for filing

- identificare a mărcilor notorii, regimul juridic al protecției lor);
- △ Regulamentul privind invenția de serviciu (reglementează raporturile ce apar între lucrător și patron, precum și alte persoane interesate, în procesul de creare, brevetare și exploatare a invențiilor de serviciu);
  - △ Regulamentul privind examinarea petițiilor (stabilește procedura de depunere și examinare a petițiilor, contestațiilor și plângerilor adresate AGEPI de către persoanele fizice și juridice);
  - △ Regulamentul privind accesul la informație;
  - △ Regulamentul cu privire la arhivarea pe suport electronic;
  - △ Normele tehnice privind marcarea produselor cu denumire de origine (stabilesc condițiile obligatorii pentru producerea și comercializarea produselor marcate cu denumiri de origine);
  - △ Normele tehnice privind elaborarea și utilizarea etichetelor și altor marcaje (se vor aplica la elaborarea, aprobarea și utilizarea etichetelor și altor marcaje; vor contribui la protecția drepturilor asupra obiectelor de proprietate intelectuală, informarea deplină a consumatorilor și contracararea practicilor de concurență neleală).

2.2. Contencios

În total în perioada 1995–2000 la Comisia de Apel a AGEPI au fost depuse 202 contestații, repartizarea lor pe ani fiind reflectată în figura 2.1.

În anul de bilanț au fost depuse 48 de contestații (41 se referă la mărci, 2 – la modele de utilitate, 4 – la desene și modele industriale, 1 – la invenții). 45 de contestații au provenit de la persoane juridice, iar 3 – de la persoane fizice. Au fost examinate 50 de contestații, din care 18 au fost respinse, 21 au fost satisfăcute integral și 11 – parțial.

Pe parcursul anului, în instanțele judecătorești au fost intentate 12 acțiuni împotriva deciziilor

and examination of petitions, oppositions and complaints filed with the AGEPI by legal and natural persons);

- △ Regulations on Access to Information;
- △ Regulations Concerning Stockpiling on Electronic Support;
- △ Technical Standards on Marking of Goods with an Appellation of Origin (settle down the compulsory requirements for the production and commercialization of goods marked with appellations of origin);
- △ Technical Standards on the Elaboration and Use of Labels and Other Marks (shall be applied for the elaboration, approval and use of labels and other marks; shall contribute to the protection of rights to intellectual property objects, full information of consumers and counteract of unfair competition practices).

2.2. Contentious Matters

In the period 1995–2000, 202 oppositions have been filed with the Appeals Board of the AGEPI in all, the distribution thereof for years being reflected in Figure 2.1.

In the year under review there have been filed 48 oppositions (41 relate to trademarks, 2 – to utility models, 4 – to industrial designs, 1 – to inventions). 45 proceeded from legal persons and 3 – from natural persons. There have been examined 50 oppositions, of which 18 have been refused, 21 have been satisfied totally and 11 – partially.

During the year under review, 12 proceedings have been instituted in courts against decisions of the AGEPI and of the Appeals Board on applications for the registration of trademarks (11) and appellations of origin of goods (1). 4 plaintiffs are from the Republic of Moldova, the other ones are from Germany (3), Brazil (1), Great Britain (1), Bulgaria (1), Czech Republic (1), Bahama Islands (1). 3 plaintiffs are natural persons and 9 are legal persons, including 3 cigarette producers, 2 producers of alcoholic

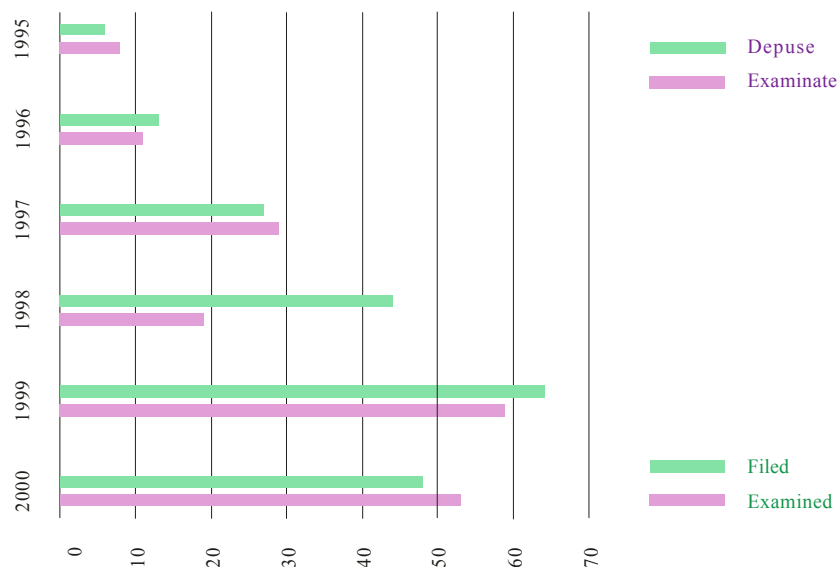

Fig. 2.1. Contestații depuse și examinate la Comisia de Apel în perioada 1995–2000
Oppositions Filed and Examined with the Appeals Board in the period 1995–2000

AGEPI și hotărârilor Comisiei de Apel referitor la cereri de înregistrare a mărcilor (11) și denumirilor de origine a produselor (1).

4 reclamanți sunt din Republica Moldova, ceilalți – din Germania (3), Brazilia (1), Marea Britanie (1), Bulgaria (1), Cehia (1), Bahamas (1). 3 reclamanți sunt persoane fizice, iar 9 – persoane juridice, inclusiv 3 producători de țigări, 2 – de băuturi alcoolice, ceilalți – de bere, produse farmaceutice, cosmetice și detergenți. Din cele 25 de dosare, aflate pe rol în instanțele de judecată, la data de 31 decembrie erau în

drinks, the others are producers of beer, pharmaceutical, cosmetic products and detergents. From those 25 files being on the rolls in courts, on December 31, 12 files were in the examination process, of which: 8 files in the court of first instance, including one remitted by the Supreme Court of Justice and 4 – in the court of last resort. These relate to: appellations of origin of goods – 1; trademarks – 11. In the year under review it was completed the examination of 7 files, in which case the courts have delivered final decisions. 6 of them had as

curs de examinare 12, dintre care: 8 dosare în prima instanță, inclusiv 1 remis de către Curtea Supremă de Justiție, iar 4 – în instanțele de recurs. Acestea se referă la: denumiri de origine a produselor – 1; mărci – 11. În anul de bilanț a fost încheiată examinarea a 7 dosare în cazul cărora instanțele de judecată au pronunțat hotărâri definitive. 6 au avut ca obiect litigii în domeniul mărcilor și proveneau de la 3 reclamanți străini și 3 – naționali; 1 dosar se referea la invenții, fiind intentat de către un cetățean al Republicii Moldova.

La 29 februarie 2000 a avut loc ședința de constituire a judecătoriei arbitrale specializate – Arbitrajul, care funcționează ca organ judiciar permanent pe lângă AGEPI și reprezintă o formă rapidă de soluționare a litigiilor apărute între persoane juridice (în termen de cel mult 3 luni). În cursul anului la Arbitrajul specializat a fost depusă prima cerere referitoare la un litigiu apărut între persoane din trei țări, însă soluționarea lui nu a fost de competența Arbitrajului. După ce în legislație vor fi introduse modificările privind admiterea accesului persoanelor fizice la judecătoria arbitrală, Arbitrajul specializat va putea fi implicat mai des în soluționarea litigiilor din domeniul proprietății industriale.

O dată cu adoptarea Legii contenciosului administrativ (nr. 793/2000, în vigoare din 19.08.2000) în practica soluționării litigiilor din domeniul proprietății industriale au intervenit schimbări pozitive. Cea mai esențială este reducerea numărului instanțelor judecătorești competente să soluționeze litigiile având ca

a subject trademark litigations and have been initiated by 3 foreign plaintiffs and 3 national ones; 1 file related to inventions being initiated by a citizen of the Republic of Moldova.

The court session for the establishment of a specialized arbitration court – the Arbitration, was held on February 29, 2000, acting as a standing judicial body about the AGEPI and represents an express form of settlement of litigations between legal persons (within, at least, 3 months). During the year, the Specialized Arbitration received the first application relating to a litigation between persons from three countries, but its settlement was not within the jurisdiction of the Arbitration. Following the amendments that would be made to the legislation on the admission of access of natural persons to the arbitration court, the Specialized Arbitration will be more frequently involved in the settlement of industrial property litigations.

With the adoption of the Law on contentious business falling within the competence of the administrative courts (No 793/2000, in force as from 19.08.2000), positive exchanges have been produced in the settlement practice of industrial property litigations. The most important consists in the reduction of the number of courts competent to settle litigations with the AGEPI being part to the proceedings. Prior to adoption of the Law on contentious business falling within the competence of the administrative courts, the latter ones were:

parte în proces AGEPI. Până la adoptarea Legii contenciosului administrativ acestea erau:

- 1) Arbitrajul specializat (pentru persoane juridice);
- 2) Tribunalul municipal (pentru persoane fizice);
- 3) Curtea de Apel (ca instanță de recurs pentru persoane fizice);
- 4) Judecătoria Economică (pentru persoane juridice);
- 5) Colegiul de recurs al Judecătoriei Economice (pentru persoane juridice);
- 6) Colegiul civil al Curții Supreme de Justiție (ca instanță de recurs);
- 7) Plenul Curții Supreme de Justiție (ca instanță de recurs).

După adoptarea Legii contenciosului administrativ, care în articolul 9 stabilește că acțiunile împotriva actelor administrative emise de autoritățile administrației publice centrale sunt de competența Curții de Apel, instanțele judecătorești abilitate să examineze acțiunile împotriva deciziilor AGEPI sunt:

- 1) Curtea de Apel;
- 2) Colegiul civil al Curții Supreme de Justiție;
- 3) Plenul Curții Supreme de Justiție.

Analiza practicii de soluționare a litigiilor denotă că în activitatea instanțelor abilitate cu examinarea, prevenirea și combaterea încălcărilor drepturilor de proprietate industrială persistă unele probleme cauzate de interpretarea neunivocă a legislației din domeniu. În scopul redresării acestei situații, AGEPI a întreprins în anul 2000 un șir de acțiuni cu caracter juridic-instructiv, dintre care menționăm dialogurile la masa rotundă (organizate în comun cu Ministerul Justiției) și cursurile pentru lucrătorii vamali (organizate în comun cu Departamentul Controlului Vamal). Pentru a acorda sprijin informațional colaboratorilor organelor de drept, specialiștii Departamentului juridic al AGEPI intenționează să selecteze și să editeze într-o culegere aparte cazurile judiciare din țările a căror legislație de proprietate industrială este similară cu legislația Republicii Moldova.

- 1) Specialized Arbitration (for legal persons);
- 2) Municipal Tribunal (for natural persons);
- 3) Court of Appeals (as a court of last resort for natural persons);
- 4) Economic Law Court (for legal persons);
- 5) College of Appeals of the Economic Law Court (for legal persons);
- 6) Civil College of the Supreme Court of Justice (as a court of last resort);
- 7) Plenum of the Supreme Court of Justice (as a court of last resort).

Following the adoption of the Law on contentious business falling within the competence of the administrative courts, which states in Article 9 that actions brought against administrative acts of the central public administrative authorities shall be within the jurisdiction of the Court of Appeals, the law courts having the jurisdiction to examine actions brought against decisions of the AGEPI are:

- 1) Court of Appeals;
- 2) Civil College of the Supreme Court of Justice;
- 3) Plenum of the Supreme Court of Justice.

The analysis of the litigation settlement practice denotes that the activity of the courts competent to examine, prevent and fight infringements of industrial property rights covers certain problems caused by the non-univocal interpretation of the legislation in the field. With a view of reestablishing such situations, the AGEPI undertook in the year 2000 a series of actions with legally instructive character, of which we should mention the round-table dialogues (organized in common with the Customs Control Department). In order to render information assistance to officials of the judicial authorities, the staff of the Legal Department of the AGEPI intends to select and publish a particular collection of cases of the countries which industrial property legislation is similar to the legislation of the Republic of Moldova.